

Bijdragen aan beter bestuur

Visie, missie, doel, houding en werkwijze

Position paper Rekenkamercommissie gemeente Westland
7 juli 2010

1. Inleiding

1.1 De Rekenkamercommissie

De gemeentewet geeft in artikel 81a en artikel 810a aan dat een gemeente een rekenkamer of een rekenkamercommissie (RKC) moet instellen. De rekenkamer(commissie) ondersteunt de gemeenteraad in haar kaderstellende en controlerende rol. Dit doet zij door het (doen) verrichten van onderzoeken naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. Dit visiedocument is een document dat de RKC Westland heeft opgesteld naar aanleiding van de doorstart van de RKC in 2010. De conclusies en aanbeveling van de evaluatie van de RKC van eind 2008 zijn hierin verwerkt.

1.2 Vormgeving Westland

De gemeenteraad van Westland heeft gekozen voor een gemengde commissie. Dit betekent dat de commissie wordt gevormd door drie externe leden, waaronder de voorzitter (door de raad benoemd) en de vice-voorzitter (uit het midden van de RKC gekozen), en twee raadsleden. De externe leden zijn vanwege hun specifieke deskundigheid door de raad voor drie jaar benoemd. De interne leden zijn door de raad voor twee jaar benoemd. Zij vervullen een brugfunctie tussen RKC en raad: adviseur van de raad voor de RKC, en ambassadeur van de RKC voor de raad.

1.3 Doel van de position paper

Doel van deze position paper is dat de RKC aangeeft wat haar visie en doelstellingen zijn en in welk gemeentelijk krachtenveld haar werkzaamheden zich afspelen. Voorts geeft dit visiedocument antwoord op vragen naar de werkwijze om te komen tot de keuze van de te onderzoeken probleemstellingen en de wijze waarop de RKC bekendheid zal geven aan de resultaten van de onderzoeken. Dit document is niet statisch en kan in de loop der tijd worden bijgesteld.

In de verordening is de basis van het functioneren van de RKC aangegeven. De RKC kan voor zichzelf en aan derden aan de hand van dit document aangeven hoe ze wil functioneren.

2. Visie en Missie

2.1 Visie

De instelling van de RKC is geregeld in de Gemeentewet en de Verordening op de rekenkamercommissie gemeente Westland 2009 en volgende jaren van 27 oktober 2009. Dit is de formele legitimatie voor de RKC.

Wij zien de RKC als een belangrijk instrument in het openbaar bestuur en ons democratisch bestel. Vanuit haar onafhankelijke positie kan de RKC de raad helpen haar kaderstellende en controlerende taken beter uit te oefenen. Met haar focus op doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid behoort de RKC een belangrijke bijdrage te leveren aan wat de burger verwacht van het gemeentebestuur: namelijk goed, rechtvaardig en niet verkwistend bestuur van zijn gemeenschap. De RKC moet een bijdrage leveren aan een lerende cultuur en niet aan een afrekencultuur.

2.2 Missie.

De RKC wil door middel van haar onderzoeken vanuit het perspectief van leervermogen en rekenschap een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeente Westland, in het bijzonder doordat rekenkameronderzoek de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad versterkt. De missie van de RKC luidt: *“Bijdragen aan beter bestuur”*.

3. Doelstelling

De RKC doet onderzoek naar het door het gemeentebestuur gevoerde beleid en bestuur vanuit een positief kritische houding. De primaire invalshoeken van een onderzoek zijn:

1. Doeltreffendheid, de mate waarin een organisatie of orgaan erin slaagt met de geleverde prestaties de gestelde doelen of gewenste maatschappelijke effecten te bereiken;
2. Doelmatigheid, het streven om met een zo beperkt mogelijk inzet van de beschikbare middelen het gewenste resultaat te bereiken;
3. Rechtmatigheid, in overeenstemming met wet- en regelgeving.

De maatschappelijke effecten en de sturing van de raad hierop hebben de speciale aandacht van de RKC. Aan de hand van ingesteld onderzoek adviseert zij de gemeenteraad welke leermomenten er onderscheiden kunnen worden.

De RKC hecht aan haar onafhankelijkheid en staat voor professionaliteit. Dit komt vooral tot uitdrukking in een evenwichtige onderzoeksagenda, een gedegen wijze van onderzoek en de conclusies en aanbevelingen van verricht onderzoek. Daarbij hoort een houding die blijk geeft van politieke en bestuurlijke sensitiviteit voor de onderwerpen.

De RKC hecht aan transparantie. Bij de te onderzoeken onderwerpen zal de RKC verantwoording afleggen over de door haar gemaakte keuzes. Daarnaast zal de RKC zich in de onderzoeksrapporten verantwoorden over de gehanteerde aanpak en zich periodiek verantwoorden over de uitgevoerde onderzoeken door jaarlijks een openbaar jaarverslag te publiceren.

De RKC streeft er naar om – uiteraard binnen het vastgestelde budget – twee grote onderwerpen per jaar te onderzoeken en een onderzoeksbrief op te stellen. Waar mogelijk werkt de RKC samen met de rekenkamer(commissie)s van de gemeenten in de regio of daarbuiten.

Een belangrijk doel voor 2010 / 2011 is ook een frequentere en effectievere communicatie met de raad. De RKC wil 'zichtbaarder' worden voor de raad door gesprekken te voeren met raadsleden over het onderzoeksprogramma, goede contacten te onderhouden met raadscommissies en het presidium en de onderzoeksresultaten op een pakkende wijze te presenteren.

4. Het gemeentelijke krachtenveld

In het krachtenveld van een gemeente heeft de RKC relaties met verschillende gremia.

4.1 De gemeenteraad

De raad is het constituerende orgaan van de RKC en verstrekt het jaarlijkse budget. De RKC rapporteert altijd aan de raad, zowel wat betreft de aanpak van een bepaald onderzoek als over de werkwijze van de RKC zelf. Vanuit de onafhankelijke positie doet de RKC op grond van artikel 182 van de Gemeentewet onderzoek naar het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Daaronder is ook begrepen de raad.¹ Bij het inventariseren van mogelijke onderzoeksonderwerpen zal de RKC expliciet de wensen van de raad inwinnen.

4.2 Het College van Burgemeester en Wethouders

Met name het bestuur en beleid van het college zullen veelal object van onderzoek zijn, omdat het college is belast met de uitvoering van de door de gemeenteraad genomen besluiten en met het dagelijkse bestuur van de gemeente. Bij het opstellen van de onderzoeksagenda zal de RKC nagaan of afstemming met het onderzoeksprogramma van het college (artikel 213a-onderzoeken) benodigd is. Uiteraard zal het college op de hoogte worden gesteld van uitkomsten van onderzoeken naar onderwerpen die het college aangaan, en zal het in staat worden gesteld om in de fase van de conceptrapportage te reageren op feitelijke onjuistheden (wederhoor op de feiten). Het college wordt in de gelegenheid gesteld te reageren op het onderzoeksrapport inclusief de conclusies en aanbevelingen (bestuurlijke reactie).

4.3 De burgemeester

Het beleid en bestuur van de burgemeester als bestuursorgaan kan ook onderwerp van onderzoek van de RKC zijn.

4.4 De griffie(r)

De griffie(r) vervult waar nodig een brugfunctie naar de raad. Ook de griffie(r) kan object zijn van onderzoek.²

¹ Het gemeentebestuur betreft ieder bevoegd orgaan van de gemeente (artikel 5, sub a, Gemeentewet). Titel II van de Gemeentewet gaat over de inrichting en samenstelling van het gemeentebestuur: raad, burgemeester en wethouders, burgemeester, rekenkamer, ombudsman, commissies, secretaris en griffier. Op grond van de wet is de raad niet uitgesloten als onderzoeksobject van de rekenkamer(commissie). Zie ook de brief van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 11 december 2008, Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 30 902, nr. 15, p. 8, en het verslag van het algemeen overleg, Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 30 902, nr. 16).

² Zie vorige noot.

4.5 De ambtelijke organisatie

Voor een belangrijk deel zullen de onderzoeken van de RKC worden uitgevoerd binnen de ambtelijke organisatie. De RKC ontvangt rechtstreeks van betrokken ambtenaren, dan wel via de gemeentesecretaris, informatie die zij denkt nodig te hebben voor haar onderzoeken. De RKC heeft oog voor het feit dat binnen de ambtelijke organisatie systemen bestaan die beogen om de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van beleid en bestuur te bevorderen. Hierbij is te denken aan planning & control, aan interne controle en aan juridische control. De RKC ziet zichzelf als een externe aanvulling op deze al bestaande voorzieningen.

4.6 Aan de gemeente gelieerde instellingen.

De RKC kan onderzoek doen bij instellingen die aan de gemeente zijn gelieerd (artikel 9 van de verordening).

4.7 De gemeentelijke accountant

De RKC en de accountant kunnen gemakkelijk in elkaars vaarwater komen. Immers beide hebben tot taak om de gemeentelijke activiteiten te toetsen op rechtmatigheid en doelmatigheid. Het onderzoek van de accountant richt zich in de praktijk op de getrouwheid en de rechtmatigheid. Doelmatigheid wordt door hem slechts beperkt getoetst en dan vermeld in de managementletter voor de directie. De RKC onderzoekt het gehele spectrum van doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. De RKC hecht aan een goede relatie met de accountant van de gemeente. Daartoe wil de RKC overleg met de gemeentelijke accountant over beider onderzoeksitems voor het komende jaar. In overleg met de accountant streeft de RKC naar een strategisch onderzoeksplan gericht op het strategische doel van de gemeenteraad.

4.8. Interne / externe onderzoeken

Niet alleen de accountant en de RKC verrichten onderzoeken naar doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. Zulke onderzoeken kunnen ook verricht worden door of in opdracht van de raad, college of het ambtelijk management. De RKC juicht zulke onderzoeken toe en overlegt minstens eenmaal per jaar met de gemeentesecretaris over het gemeentelijke onderzoeksprogramma.

4.9 Inwoners van de gemeente / maatschappelijke organisaties / media

Juist omdat de RKC een bijdrage wenst te leveren aan de transparantie van het bestuur, ziet de RKC ook relaties met de inwoners van de gemeente, met maatschappelijke organisaties en met de media. De RKC roept twee maal per jaar via een wervende tekst via de gemeentepagina bewoners / instanties op te reageren. De inwoners en de maatschappelijke organisaties zullen op de hoogte worden gehouden van de resultaten en aanbevelingen van gehouden onderzoeken door persberichten

of publicaties in dag- en huis-aan-huisbladen. In ieder geval zal elke start van een onderzoek worden aangekondigd met een persbericht of wordt een persconferentie georganiseerd als de bevindingen van een onderzoek daartoe aanleiding geven.

5. Houding

De RKC heeft de ambitie om een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeente Westland. Zij wil dit bereiken door een positief kritische houding, door professioneel onderzoek en transparante oordeelsvorming. Als zodanig ziet de RKC zich als een onderdeel van het lerend vermogen van het gemeentebestuur.

5.1 Positief kritische houding

Veelal zullen onderzoeken een kritisch beeld van bestuur en beleid opleveren. Dit is inherent aan de taak van een RKC en veelal het gevolg van de selectie van onderwerpen. Immers onderzoeksonderwerpen waarover geen vermoeden van ondoelmatigheid, ondoeltreffendheid en/of onrechtmatigheid bestaat zullen niet snel worden aangedragen als potentiële onderzoeksitems.

Het positief kritische van de RKC zal moeten blijken uit de formulering van conclusies en aanbevelingen. De nadruk zal liggen op het formuleren van verbeterpunten in plaats van op het aanwijzen van “schuldigen”. Ook in gevallen waarin onderzocht bestuur en beleid in positieve zin voldoet aan de daarvoor gestelde normen, zal dit eveneens zonder terughoudendheid worden gerapporteerd.

5.2 Professioneel onderzoek

De RKC stelt zelfstandig haar onderzoeksprogramma op, gebaseerd op de in de verordening en het onderzoeksprotocol aangegeven selectiecriteria en nadat een inventarisatie bij diverse actoren heeft plaatsgevonden. De uitvoering van de onderzoeken wordt in principe opgedragen aan externe professionele bureaus. De RKC kiest hiervoor met oog op het realiseren van kwalitatief hoogwaardige onderzoeken binnen de vastgestelde doorlooptijd. In de onderzoeken zal de nadruk liggen op het verzamelen van feiten. De RKC zelf zal een actieve rol spelen bij het formuleren van de onderzoeksopzet, conclusies en de aanbevelingen.

5.3 Transparante oordeelsvorming

De RKC hecht aan transparante oordeelsvorming. Daartoe zal bij een onderzoek een normenkader worden gekozen of ontwikkeld, waaraan de bevindingen uit het onderzoek zullen worden getoetst. Er zal gebruik gemaakt worden van een datamatrix, zodat bevindingen te relateren zijn aan onderliggende feiten. De dossiers van onderzoeken zijn beschikbaar voor de RKC en worden bewaard bij de secretaris. Voorts past in de door de RKC beoogde transparantie dat in ieder geval de onderzoeksrapporten openbaar zijn.

6. Werkwijze

De RKC kiest voor onafhankelijk en onpartijdig functioneren en hanteert daarbij drie uitgangspunten: vrije keuze van onderzoeksonderwerpen, vrijheid bij de uitvoering van onderzoek en vrijheid van openbaarmaking.

6.1 Vrije keuze van onderzoeksonderwerpen

De RKC is vrij in haar keuze van onderwerpen. Zij zal jaarlijks een inventarisatie maken van onderwerpen die aan een nader onderzoek onderworpen kunnen worden. De RKC acht het minder zinvol om te zoeken naar structurele onderzoeksthema's, maar meer zinvol om te zoeken naar gerichte probleemstellingen. Hierbij wordt meteen duidelijker welke problemen ervaren worden en waar het onderzoek dan specifiek op gericht moet worden.

Het zoeken naar probleemstellingen wil de RKC niet achter gesloten deuren doen maar in samenspraak. Dit wil zij doen met de bestuursorganen van de gemeente, de raad voorop, en met burgers en maatschappelijke organisaties. De bestuursorganen worden nadrukkelijk verzocht eigen onderzoeksideeën, voorzien van een motivatie, in te brengen bij de RKC. De RKC laat zich bij haar keuze van onderwerpen niet alleen leiden door verzoeken, maar houdt ook zelf bij welke thema's spelen in de gemeente.

De onafhankelijkheid met betrekking tot de selectie wordt gewaarborgd doordat de RKC zelf beslist of een onderzoeksvorstel wordt gehonoreerd op basis van een analyse met wegingsfactoren. Daarnaast zoekt de RKC zoveel als mogelijk afstemming met andere onderzoeksprogramma's binnen de gemeente. Alle inkomende verzoeken worden bij de RKC besproken en voorzien van een reactie.

Naast de criteria van de verordening worden bij het selecteren van de onderzoeksonderwerpen in willekeurige volgorde ondermeer de volgende wegingsfactoren gehanteerd:

- naar gelang het financiële belang van een onderwerp;
- naar gelang het maatschappelijke / bestuurlijke / beleidsmatige belang van een onderwerp;
- naar gelang de mate van risico met betrekking tot doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het beleid en de beleidsuitvoering;
- naar gelang het geschikt is als rekenkameronderzoek ofwel past binnen de doelstelling en taakstelling van de RKC.

Bij het opstellen van de groslijst kan de RKC nog nadere criteria ontwikkelen, zoals toegevoegde waarde, actualiteit, e.d.

6.2 Soort onderzoek

De RKC kan verschillende soorten onderzoeken (laten) uitvoeren:

A. Onderzoeksbrieven

Door middel van brieven (op basis van kleinschalige onderzoeken) kan de RKC de raad attenderen op ontwikkelingen die voor het doeltreffend, doelmatig en rechtmatig handelen van de gemeente relevant zijn. De brieven kunnen bijvoorbeeld het karakter hebben van het signaleren van mogelijke risico's. Ook kan de onderzoeksbrief een onderwerp betreffen dat al door andere instanties, waaronder andere rekenkamer(commissie)s, is verricht.

B. Grote onderzoeken

De RKC heeft de doelstelling om twee grote onderzoeken per jaar uit te voeren.

C. Follow-up brief

Na twee of drie jaar wordt een groot onderzoek gevolgd door een follow-up brief. De brief is gebaseerd op een marginaal onderzoek naar de doorwerking van de conclusies en aanbevelingen van het grote onderzoek: wat is ervan terecht gekomen?

6.3 Onderzoeksopzet

Na de beslissing om een onderzoek uit te voeren wordt door de RKC een voorlopige en globale onderzoeksopzet opgesteld. Deze wordt gebruikt bij het aanvragen van offertes voor de uitvoering van het onderzoek. Nadat besloten is aan wie het onderzoek is gegund wordt in overleg met het gekozen onderzoeksbureau de definitieve onderzoeksopzet vastgesteld. Reden hiervoor is dat zij hun deskundigheid kunnen inbrengen voor de definitieve formulering van de centrale vraagstelling en deelvragen en voor de te kiezen methoden en technieken. Deze definitieve onderzoeksopzet wordt daarna naar de raad, het college en de gemeentesecretaris ter kennisname gezonden.

In het onderzoeksprotocol zijn de eisen ten aanzien van een opdrachtformulering, een offerte-aanvraag en een onderzoeksopzet geformuleerd.

6.4 Samenwerking met externen

Het onderzoek wordt in principe uitbesteed aan professionele onderzoekers van onderzoeksbureaus of onderzoeksinstellingen (bijvoorbeeld universiteit of hogeschool). Door uitbesteding van onderzoek wordt ook voorkomen dat discussie kan ontstaan over de vraag of leden van de RKC een eigen (financieel) belang bij omvang en duur van het onderzoek hebben.

De / het bureau(s) / instituten met de meest aansprekende offerte zullen / zal worden uitgenodigd voor een presentatie van hun offerte. Op basis hiervan maakt de RKC een keuze. De bureaus zullen bij de offerteaanvraag nadrukkelijk worden gevraagd of zij de afgelopen vijf jaar werkzaam zijn of waren voor de deze gemeente. Wanneer dit het geval is en de RKC vaststelt dat dit het risico van belangenverstrengeling tot gevolg heeft, betekent dit dat de onderzoeksopdracht niet aan het desbetreffende bureau kan worden verstrekt.

De opdrachtverlening aan een extern bureau vindt plaats onder de voorwaarden van de gemeente. Bij de inschakeling van externe bureaus ligt de eindverantwoordelijkheid, de regie en het uitbrengen van de eindrapportage bij de RKC. Dit betekent dat belangrijke beslissingen over de onderzoeksopzet, voortgang en rapportage van het onderzoek door de RKC worden genomen.

De RKC kan ook in samenwerking met andere rekenkamer(commissies) gezamenlijk onderzoek doen

6.5 Het onderzoek

De RKC stelt hoge eisen aan het onderzoek. Voor elk onderzoek treedt één van de leden van de RKC op als coördinator / lid-rapporteur van het onderzoek. De coördinator / lid-rapporteur is actief betrokken bij het lopende onderzoek en fungeert als klankbord voor de secretaris. De secretaris is verantwoordelijk voor de dagelijkse voortgang van het onderzoek en vormt het primaire aanspreekpunt.

Nadat het onderzoeksopzet is vastgesteld, zal een onderzoek er vaak als volgt uitzien:

- dossierstudie;
- interviews;
- experts raadplegen;
- concept rapport;
- hoor en wederhoor;
- definitief rapport.

Afhankelijk van het onderzoeksonderwerp kan aan een onderzoek een gesprek met de manager van de betrokken eenheid / eenheden en/of de gemeentesecretaris vooraf gaan. In dit gesprek zal een vertegenwoordiging van de RKC een toelichting geven op de onderzoeksaanpak. De desbetreffende manager kan desgewenst medewerkers, waarvan hij het nuttig acht dat zij ook op de hoogte zijn van het onderzoek, voor dit gesprek uitnodigen. De RKC zal de manager / gemeentesecretaris vragen om een contactpersoon voor het onderzoek aan te wijzen.

In het startgesprek worden over en weer werkafspraken gemaakt over de procedure en de planning van het onderzoek, de wijze waarop met gegevens wordt omgegaan, hoe de RKC de door haar benodigde informatie van de betrokken sector zo snel mogelijk kan verkrijgen en hoe de belasting van de sector door het onderzoek zoveel mogelijk kan worden beperkt.

De secretaris van de RKC is verantwoordelijk voor de dagelijkse voortgang van het onderzoek en vormt het primaire aanspreekpunt voor het bureau. Van het bureau wordt verwacht dat dit zich houdt aan het onderzoeksprotocol. De secretaris introduceert de onderzoeker(s) bij de contactpersonen voor het onderzoek.

6.6 Voortgang en dossiervorming

Voor de loop van het onderzoek gelden de volgende regels:

- Alle verslagen van interviews worden ter accordering aan de geïnterviewden voorgelegd.
- In het onderzoek zal gebruik gemaakt worden van een datamatrix, zodat conclusies en bevindingen te relateren zijn aan onderliggende feiten
- Het uitgangspunt is (uiteindelijk) openbaarheid van bevindingen, conclusies en aanbevelingen. Daarbij wordt integer omgegaan met feitenmateriaal, zoals interviewverslagen en niet-openbare informatie.
- Er is regelmatig overleg tussen de secretaris en de coördinator/lid-rapporteur over de voortgang van het onderzoek.

In geval van samenwerking met een extern bureau gelden aanvullend de volgende regels:

- Het onderzoeksbureau rapporteert de secretaris geregeld over de voortgang.
- Bij de interviews die door het externe bureau worden afgenomen is de secretaris aanwezig, bij interviews met de portefeuillehouder(s) is ook de coördinator / lid-rapporteur van de RKC aanwezig.
- De onderzoekers kunnen worden uitgenodigd bij de behandeling van het onderzoeksrapport in de raadscommissie(s) en de raadsvergadering.
- De RKC krijgt de beschikking over het gehele onderzoeksdossier dat door het onderzoeksbureau wordt opgebouwd volgens de daarvoor geldende regels.
- Het is het onderzoeksbureau niet toegestaan om buiten de RKC om zich ten overstaan van derden uit te laten over de voortgang of de resultaten van het onderzoek. Daarom wordt een geheimhoudingsverklaring gehanteerd.
- De externe communicatie na afloop van het onderzoek verloopt via de RKC. Verzoeken van derden worden door het onderzoeksbureau naar haar doorverwezen.

De RKC houdt zich bij de bewaring van haar dossiers aan de termijnen uit de Archiefwet. Voor inzage dient een verzoek te worden ingediend bij de RKC. Dergelijke verzoeken worden door de RKC beoordeeld op grond van de Wet openbaarheid bestuur. De regels voor het onderzoeksdossier zijn opgenomen in het onderzoeksprotocol.

6.7 De RKC-nota en de eindrapportage

Na oplevering van het onderzoeksrapport schrijft de RKC haar nota met daarin haar eindoordeel, conclusies en aanbevelingen. De eisen ten aanzien van de onderzoeksnota zijn opgenomen in het onderzoeksprotocol.

In zijn algemeenheid geldt dat wordt gestreefd naar een korte, bondige nota, die zelfstandig leesbaar is. Dit betekent dat achtergrondinformatie zoveel mogelijk in de onderzoeksrapportage is te vinden. De RKC is eindverantwoordelijk voor de inhoud van het nota. Dit betekent dat de nota herkenbaar moet zijn als een product van de RKC. Wanneer het onderzoek is uitgevoerd door een extern bureau, dan wordt dit bureau vermeld. De eindverantwoordelijkheid van de RKC houdt tevens in dat de commissie zelf haar conclusies en aanbevelingen formuleert aan de raad en/of het college.

Technische reactie op concept rapportage

De RKC biedt de mogelijkheid tot een technische reactie (wederhoor op de feiten). Dit betekent dat betrokkenen de mogelijkheid krijgen het conceptrapport te controleren op feitelijke onjuistheden. Het rapport zal worden aangeboden aan de gemeentesecretaris, met het verzoek om een door hem gecoördineerde reactie van de bij het onderzoek betrokken ambtelijke medewerkers binnen een door de RKC gestelde termijn (ten minste twee weken). Naar aanleiding van de technische reactie van de gemeentesecretaris geeft de RKC aan welke wijzigingen zijn aangebracht in het conceptrapport.

Reactie college

Na verwerking van de technische reacties wordt het definitieve rapport inclusief conclusies en aanbevelingen aan het college aangeboden voor een reactie (bestuurlijk reactie) binnen een door de RKC gestelde termijn (ten minste twee weken). Naar aanleiding van de reactie van het college stelt de RKC een nawoord op. Het eindrapport wordt inclusief de bestuurlijke reactie en het nawoord aangeboden aan de raad.

6.8 Openbaarmaking

Na vaststelling door de RKC wordt zowel de nota, de bestuurlijke reactie en het definitieve onderzoeksrapport in ieder geval ter informatie aangeboden aan:

- de raad;
- de burgemeester
- het college;
- de gemeentesecretaris c.q. de directeuren van de ambtelijke organisatie;
- het bestuur / de directies van betrokken organisaties;
- de pers.

Met de aanbieding van het rapport aan de raad wordt een persbericht opgesteld en verzonden. Bij het uitbrengen van het rapport belegt de RKC een openbare informatiebijeenkomst waarvoor raad, burgemeester, college en pers worden uitgenodigd. De voorzitter van de RKC is primair de woordvoerder die de media te woord staat. Hij kan dit overlaten aan de coördinator / lid-rapporteur van de RKC. Zonodig kan de RKC besluiten een persconferentie te houden. Het onderzoeksrapport en de persberichten worden op de website van de gemeente geplaatst.

6.9 Behandeling rapport door de raad

De RKC streeft ernaar dat de behandeling van rapporten in de duale verhoudingen leidt tot een relevante wisselwerking tussen raad (kaderstellen en controleren) en college (voorbereiden en uitvoeren). Het presidium van de raad bepaalt de wijze van behandeling van de rapporten. De voorzitter en de andere leden van de RKC zijn beschikbaar om toelichting te verschaffen op het rapport. Het rapport wordt binnen drie maanden na ontvangst door de raad behandeld (artikel 14 van de verordening).

6.10 Natraject

Na elk onderzoek vindt er een evaluatie door de RKC plaats over het onderzoeksproces (eventueel met het externe onderzoeksbureau). Na twee of drie jaar wordt een groot onderzoek opgevolgd door een follow-up onderzoek. Dit is een marginaal onderzoek naar de doorwerking van de conclusies en aanbevelingen van het grote onderzoek: wat is ervan terecht gekomen?

6.11 Klachten

De RKC is een bestuursorgaan van de gemeente Westland. Op gedragingen van de RKC zijn de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet en daarop steunende regelgeving ten aanzien van het klachtrecht van toepassing.

Bijlage: relevante artikelen gemeentewet.

Hoofdstuk IVb. De rekenkamerfunctie

Artikel 81oa

1. Als geen rekenkamer is ingesteld als bedoeld in hoofdstuk IVa, stelt de raad bij verordening regels vast voor de uitoefening van de rekenkamerfunctie.
2. De artikelen 182, 184a en 185 zijn voor de uitoefening van de rekenkamerfunctie van overeenkomstige toepassing.
3. Op personen die de rekenkamerfunctie uitoefenen, is artikel 81f, behoudens het eerste lid, onder k en q, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 182

1. De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Een door de rekenkamer ingesteld onderzoek naar de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur bevat geen controle van de jaarrekening als bedoeld in artikel 213, tweede lid.
2. Op verzoek van de raad kan de rekenkamer een onderzoek instellen.

Artikel 184a

De Rekenkamer is belast met het toezicht op de naleving van artikel 213, achtste lid.

Artikel 213

Lid 8.

Indien de raad op grond van het tweede lid accountants heeft aangewezen die in gemeentelijke dienst zijn aangesteld, is:

- a. het bepaalde bij en krachtens de artikelen 25 en 27 van de Wet toezicht accountantsorganisaties van overeenkomstige toepassing op deze accountants;
- b. het bepaalde bij en krachtens de artikelen 14, 18, 19, 20 en 21 van de Wet toezicht accountantsorganisaties van overeenkomstige toepassing op de gemeente; en
- c. het bepaalde bij en krachtens de artikelen 15 en 16 van de Wet toezicht accountantsorganisaties van overeenkomstige toepassing op de personen die de dagelijkse leiding hebben over het onderdeel van de gemeente waarbij de in de aanhef bedoelde accountants werkzaam zijn.

Artikel 185

1. De rekenkamer legt haar bevindingen en haar oordeel vast in rapporten, met dien verstande dat hierin niet worden opgenomen gegevens en bevindingen die naar hun aard vertrouwelijk zijn.

2. De rekenkamer deelt aan de raad, het college en, indien van toepassing, aan de betrokken instelling, de opmerkingen en bedenkingen mee die zij naar aanleiding van haar bevindingen van belang acht. Aan de raad of het college kan zij ter zake voorstellen doen.

3. De rekenkamer stelt elk jaar voor 1 april een verslag op van haar werkzaamheden over het voorgaande jaar.

4. De rekenkamer zendt een afschrift van haar rapporten en haar verslag aan de raad en het college. Indien zij met toepassing van artikel 184 een onderzoek heeft ingesteld, zendt de rekenkamer tevens een afschrift van het rapport aan de betrokken instelling.

Artikel 81f

1. Een lid van de rekenkamer is niet tevens:

- a. minister;
- b. staatssecretaris;
- c. lid van de Raad van State;
- d. lid van de Algemene Rekenkamer;
- e. Nationale ombudsman;
- f. substituut-ombudsman als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman;
- g. commissaris van de Koning van de provincie waarin de gemeente waar hij lid van de rekenkamer is, is gelegen;
- h. gedeputeerde van de provincie waarin de gemeente waar hij lid van de rekenkamer is, is gelegen;
- i. secretaris van de provincie waarin de gemeente waar hij lid van de rekenkamer is, is gelegen;
- j. griffier van de provincie waarin de gemeente waar hij lid van de rekenkamer is, is gelegen;
- k. lid van de raad;
- l. burgemeester van de betrokken gemeente;
- m. wethouder van de betrokken gemeente;
- n. ombudsman of lid van de ombudscommissie als bedoeld in artikel 81p, eerste lid;
- o. lid van een deelraad van de betrokken gemeente;
- p. lid van het dagelijks bestuur van een deelgemeente van de betrokken gemeente;
- q. lid van een commissie van de betrokken gemeente;
- r. ambtenaar, door of vanwege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt;
- s. ambtenaar, door of vanwege het Rijk of de provincie aangesteld, tot wiens taak behoort het verrichten van werkzaamheden in het kader van het toezicht op de gemeente;

t. functionaris die krachtens de wet of een algemene maatregel van bestuur het gemeentebestuur van advies dient.

2. In afwijking van het eerste lid, aanhef en onder r, kan een lid van de rekenkamer tevens zijn:

a. ambtenaar van de burgerlijke stand;

b. vrijwilliger of ander persoon die uit hoofde van een wettelijke verplichting niet bij wijze van beroep hulpdiensten verricht;

c. ambtenaar werkzaam voor een school voor openbaar onderwijs.